

Splnění vzájemné povinnosti vydáním motorového vozidla a exekuce

Pokud oprávněný splnění vzájemné povinnosti, či připravenosti ji plnit, nedoložil listinou dle § 43 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb. a ani ji neplnil způsobem soudní praxí, v případě vydání motorového vozidla náhradním, tj. složením alespoň klíčů a dokladů k předmětnému vozidlu do soudní úschovy, ale pouze odevzdal na Magistrátu, odboru dopravně-správních činností, registrační značky a malý technický průkaz, nedoložil splnění vzájemné povinnosti zákonem předepsaným způsobem.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 1524/2008, ze dne 14.7.2008)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněného S. Ž., proti povinnému P. Š., zastoupenému advokátkou, pro 50.000,- Kč s příslušenstvím, vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 96 Nc 1610/2004, o dovolání povinného proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2007, č. j. 20 Co 388/2007-101, tak, že usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2007, č. j. 20 Co 388/2007-101, a usnesení Městského soudu v Brně ze dne 9. 2. 2007, č. j. 96 Nc 1610/2004-89, se ruší a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

V záhlaví uvedeném rozhodnutím krajský soud potvrdil usnesení ze dne 9. 2. 2007, č. j. 96 Nc 1610/2004-89 (kterým Městský soud v Brně nařídil podle rozsudku téhož soudu ze dne 2. 3. 1999, sp. zn. 43 C 194/97, k uspokojení pohledávky ve výši 50.000,- Kč, exekuci) s tím, že vymožením pohledávky se pověřuje soudní exekutorka. Odvolací soud konstatoval, že soud nemůže postavit formálnost postupu nad spravedlnost v rozhodování soudu, a že z provedených důkazů, jimiž byly objasněny vzájemné kontakty, bylo prokázáno, že oprávněný byl přinejmenším připraven splnit vzájemnou podmínku uloženou mu exekučním titulem, a že naopak to byl povinný, kdo se všemožně snažil kontaktu s ním vyhýbat a vyhnout. Přestože oprávněný nepředložil soudu listinu v souladu s ustanovením § 43 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti /exekuční řád/ a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. [120/2001](#) Sb.“), tj. listinu vydanou nebo ověřenou státním orgánem nebo notářem, ze všech důkazů a z celé situace vyplývající ze spisu dospěl odvolací soud ke shodnému závěru jako soud prvního stupně, který provedl všechny dostupné a účastníky navržené důkazy, kterými bylo možno objasnit vzájemné kontakty a způsob jednání mezi účastníky po vydání exekučního titulu. Uvedl, že oprávněný byl přinejmenším připraven splnit vzájemnou podmínku uloženou mu exekučním titulem. Povinný své tvrzení, že oprávněný neprokázal splnění vzájemné povinnosti, tj. povinnost předat předmětné vozidlo povinnému, nepodložil žádnými důkazy a omezil se pouze na dovolávání se formálnosti v postupu soudu bez ohledu na skutečně zjištěný stav věci.

Proti usnesení odvolacího soudu podal povinný dovolání, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) a odst. 3 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že otázka aplikace § 43 odst. 1 a 2 zákona č. [120/2001](#) Sb. byla odvolacím soudem pokaždé rozhodována rozdílně. Namítá, že soud nařídil exekuci, ačkoliv sám konstatoval, že oprávněný neprokázal splnění podmínky, tak jak je uloženo v § 43 odst. 1 a 2 zákona č. [120/2001](#) Sb. Uvádí, že v dané věci rozhodoval odvolací soud již podruhé, přičemž v případě prvního odvolání napadené

usnesení zrušil a vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení právě s poukazem na ustanovení § 43 odst. 1 a 2 zákona č. [120/2001](#) Sb., avšak v druhém případě k odvolání povinného, podaného ze stejného důvodu, exekuci potvrdil, ačkoliv oprávněný opět v řízení požadovanou listinu o splnění podmínky či připravenosti splnění podmínky nepředložil. Nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že byt se soudní systém v ČR v poslední době formalizoval, soud nemůže postavit formálnost postupu nad spravedlnost v rozhodování. Namítá, že „pokud právní předpis stanoví jednoznačné předpoklady a pravidla pro nařízení exekuce, nelze tyto neaplikovat a nahrazovat odkazem na spravedlnost, navíc takovou spravedlnost, která je založena pouze na tvrzeních oprávněného“. Postupem soudu, jímž je formálnost soudního řízení pomíjena a v rámci něhož soud odpouští zákonem dané předpoklady pro nařízení exekuce, dochází ke značnému narušení právní důvěry v právní jistotu účastníků a porušení práva na spravedlivý proces. Povinný navrhl, aby napadené usnesení společně s usnesením soudu prvního stupně bylo zrušeno.

Oprávněný se k dovolání nevyjádřil.

Nejvyšší soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání a v tomto ohledu dospěl k závěru, že dovolání přípustné je, jelikož napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/ ve spojení s ustanovením § 238a odst. 1 písm. c/, odst. 2 o.s.ř.), daný tím, že právní otázku předpokladu nařízení exekuce spočívající ve splnění vzájemné povinnosti oprávněného vydat motorové vozidlo odvolací soud vyřešil v rozporu s ustálenou praxí.

Podle § 43 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb. jestliže je to, co ukládá exekuční titul povinnému, vázáno na splnění podmínky nebo na splnění vzájemné povinnosti oprávněného, lze nařídit exekuci jen, prokáže-li oprávněný, že se podmínka splnila nebo že sám svou vzájemnou povinnost vůči povinnému již splnil, popřípadě je připraven ji splnit.

Podle § 43 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb. je v těchto případech třeba k potvrzení o vykonatelnosti exekučního titulu připojit listinu vydanou nebo ověřenou státním orgánem nebo notářem, z níž je patrné, že se splnila podmínka nebo že oprávněný splnil svou vzájemnou povinnost, popřípadě je připraven ji splnit.

Je-li v exekučním titulu vyjádřen synallagmatický závazek a plnění povinného je vázáno na vzájemné plnění povinnosti oprávněným, musí oprávněný doložit, že povinnost splnil nebo je připraven ji splnit, a to podle § 43 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb.

Jestliže tedy zákon výslovně spojuje prokázání splnění vzájemné povinnosti, popř. připravenosti ji splnit, připojením listiny splňující kritéria daná § 43 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb. a jestliže oprávněný tuto listinu nepředloží, exekuci nelze nařídit, byť by své povinnosti prokazoval jinými důkazy. Požadavek na předložení listiny sleduje, aby soud, aniž by musel nařizovat jednání, měl současně s návrhem na exekuci prokázáno, že oprávněný svoji vzájemnou povinnost splnil. Neochota povinného přijmout plnění, popř. neochota písemně potvrdit, že oprávněný svoji vzájemnou povinnost splnil nebo je ochoten ji splnit, přitom nečiní oprávněného bezbranným, naopak tím, že splnění povinnosti doloží listinou vydanou např. notářem, ať již ve formě notářského zápisu či osvědčení o prohlášení, a připojí ji k návrhu, dostojí předpokladům pro nařízení exekuce podle § 43 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb.

Jestliže v souzené věci bylo předmětem vzájemné povinnosti vydání motorového vozidla, je navíc soudní praxe ustálena v tom, že postačí, jsou-li do soudní úschovy složeny doklady k motorovému vozidlu a klíčky k němu (srov. stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 11. 2. 1977, sp. zn. Cpj 43/76, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 6, ročník 1977 pod č. 34, str. 368, nebo stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 20. 10. 1988, sp. zn. Cpj 38/88, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 9-10, ročník 1989 pod č. 35, str. 490-491, usnesení Nejvyššího

soudu ze dne 26. 10. 2006, sp. zn. 20 Cdo 1856/2005).

Pokud tedy oprávněný splnění vzájemné povinnosti, či připravenosti ji plnit, nedoložil listinou dle § 43 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb. a ani ji neplnil způsobem soudní praxí v případě vydání motorového vozidla náhradním, tj. složením alespoň klíčů a dokladů k předmětnému vozidlu do soudní úschovy, ale pouze odevzdal na Magistrátu m. B., odboru dopravně-správních činností, registrační značky a malý technický průkaz, nedoložil splnění vzájemné povinnosti zákonem předepsaným způsobem.

Dospěl-li odvolací soud k závěru jinému než soud dovolací, je jeho právní posouzení věci nesprávné, a protože na tomto nesprávném právním posouzení napadené rozhodnutí spočívá (§ 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.), Nejvyšší soud je bez jednání (§ 243a odst. 1 o. s. ř.), aniž se musel zabývat dalšími argumenty dovolání, podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o. s. ř. zrušil; poněvadž důvody, pro něž bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, dovolací soud zrušil i je a věc tomuto soudu vrátil podle druhé věty třetího odstavce téhož ustanovení k dalšímu řízení.

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)